

Sote-studio

Ohjelma

klo 13.00-13.05 **Tervetuloa lähetykseen!**

Annika Korpela, Kuntaliitto

klo 13.05- 13.25 **Lastensuojelulain uusimmat muutosehdotukset**

Aila Puustinen-Korhonen, Kuntaliitto

klo 13.25- 13.45 **Lastensuojelun valvonta - vieraana lähetyksessä Tapio Rätty,**
esittelijäneuvos, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia

klo 13.45- 13.50 **Kuntaliiton uusi palvelu: Lastensuojelutunti -livelähetys**

Aila Puustinen-Korhonen & Annika Korpela, Kuntaliitto

klo 13.50-14.00 **Ajankohtaista sote-kentällä**

Maria Pernu, Kuntaliitto

Vaativan sijaishuollon työryhmän keskeiset ehdotukset

Sote-studio 29.9.2020

Aila Puustinen-Korhonen
erityisasiantuntija

KorhonenAila@twitter.com

STM:n työryhmä vaativan sijaishuollon uudistamiseen ajalla 14.3.2019-30.6.2020

- Tehtäväksiannon mukaan lastensuojelulakia tuli uudistaa siten, että lastensuojelun sijaishuollon sisältö ja rakenne vastaisivat paremmin vaativaa erityistä tukea tarvitsevien lasten tarpeisiin.

Työryhmän tehtävänä oli selvittää:

- 1) tarvittava monialainen sijaishuollon kokonaisuus ja rakenne erityisen vaativaa tukea tarvitsevien lasten hoidossa, huolenpidossa ja itsenäistymisen tukemisessa sekä sijaishuollon liittyminen palvelurakenteen muutokseen ja uudistamiseen;
- 2) miten varmistetaan sijaishuoltoon sijoitettujen lasten mielenterveys- ja päihdepalvelut ja tarvittava muu sosiaali- ja terveydenhuollon tuki;
- 3) rajoitustoimenpiteiden tarkoitus, tavoitteet ja muutostarpeet lastensuojelulaissa;
- 4) sijaishuollon rooli ja tuki lapsen peruskoulun ja toisen asteen koulutuksen suorittamisessa ja työelämään kiinnittymisessä.

- **Tehtävänannon mukaisesti laadittiin hallituksen esitysluonnos lastensuojelun uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi.**
- **Hallituksen esitysluonnos sisältää muun muassa ehdotukset laiksi lastensuojelulain muuttamisesta sekä lain valtion lastensuojelulaitoksista ja sitä täsmentävän asetuksen.**
- **Työryhmäraportti ja lakiluonnokset luovutettiin ministeri Krista Kiurulle 4.9.2020 Säätytalolla.**
- **Lakipaketti lähtee lausunnolle, kun tarvittavat ruotsinkielien käännökset on saatu tehtyä. Tarkoitus tulla voimaan 1.1.2022.**
- **Koko materiaali löytyy tästä:**

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162414>

Avohuoltoa koskevia muutosehdotuksia

Sosiaalityön asiakasmitoitus, palvelutarpeen arviointi,
lastensuojelun asiakkuuden päättymien ja avohuollon
tehostaminen

Asiakasmitoitus ja lastensuojelun asiakkuuden päättyminen

- **13 b §:** Säädetään lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden **asiakasmitoituksesta 35 lasta/sosiaalityöntekijä 1.1.2022-31.12.2023**. Tälle mitoitukselle varattu rahoitusta 9 milj. euroa.
- Ehdotus myös 1.1.2024 alkaen 30 lasta/sosiaalityöntekijä. Ei rahoitusta.
- **26 a §:** Palvelutarpeen arviointia ei voisi hankkia yksityiseltä palveluntuottajalta tai muulta yksityiseltä toimijalta.
- **Uusi 28 a §: Lastensuojelun asiakkuuden päättyminen.**
 - Perusteet lastensuojelun palvelujen ja tukitoimien tarpeen päättymiselle tulisi kirjata lasta koskeviin asiakirjoihin. Tiedot on annettava välittömästi myös lapselle, hänen vanhemmilleen, huoltajilleen, muulle lapsen hoidosta ja huolenpidosta vastaavalle henkilölle.

Avohuollon tukitoimien vahvistaminen

- **34 §:** Esityksessä tarkennetaan avohuollon tukitoimien tarkoitusta ja selkeytetään, että niillä pyritään poistamaan tai vähentämään lapsen kasvuolosuhteista, lapsen huolenpidon puutteista tai lapsen käyttäytymisestä aiheutuvaa vaaraa lapsen terveydelle tai kehitykselle.
- **37 b §:** Tehostettu avohuollon tukitoimi:
- Avohuollon tukitoimilla ehkäistään myös tarvetta lapsen hoidon ja kasvatuksen järjestämiseen kodin ulkopuolella.
- Avohuollon tukitoimia ei kuitenkaan tule toteuttaa tai jatkaa, jos ne eivät ole lapsen edun mukaisen huolenpidon toteuttamiseksi sopivia, riittäviä tai mahdollisia tai jos lapsi on sijaishuollon tarpeessa.
- Esityksen mukaan lapselle on turvattava mahdollisuuksien mukaan toistuvissa avohuollon sijoituksissa sijoituspaikan pysyvyys, jos se on lapsen edun mukaista.
- Voimassa oleva kiireellinen avohuollon tukitoimi esitetään kumottavaksi.

Sijaishuoltoa koskevia muutosehdotuksia

Huostaanoton valmistelu, vaativa sijaishuolto ja
rajoitustoimenpiteet

41 § Huostaanoton ja sijaishuollon valmistelu

- **Ei voitaisi siirtää yksityisen toimijan tehtäväksi.**

Sijaishuoltoon ehdotettuja muutoksia

49 § Väliaikainen sijoitus kotiin ehdotetaan olevan 6 kk + 6 kk

- Jatko voisi olla mahdollinen, kun se on **lapsen edun kannalta perusteltua**.
- Lapsella ja hänen vanhemmallaan, huoltajallaan ja muulla läheisellään on oikeus moniammatilliseen on oikeus 37 b:ssä tarkoitettuihin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin, jotka tukevat kotiin palaamista.

Uusi 49 a § ehdotetaan vaativan sijaishuollon määrittelyä lain tasolla

- Lapsen tuentarve edellyttää tehostettua vaativaa erityisosaamista.
- Toiminnallinen integraatio ja kuntouttava työskentely.
- Vanhemmille huolehdittava vaativan sijaishuollon aikana tuen ja avun järjestämisestä.

Vaativaa sijaishuoltoa järjestetään asiakassuunnitelmaan perustuen toiminnallisesti integroituna laitoshoidona lastensuojelulaitoksessa:

- a) kiireellisenä vastaanotto- ja arviointipalveluna;
 - b) perusopetuksen ja sijaishuollon integroituna palveluna;
 - c) päihdehoidon vieroitushoidon ja kuntoutuksen sekä sijaishuollon integroituna palveluna;
 - d) **lasten- ja nuorisopsykiatrian sekä sijaishuollon integroituna palveluna;** ja
 - e) vammaispalvelujen ja lastensuojelun integroituna palveluna.
- Terveystenhuollon erityisistä velvoitteista säädetään 15 §:ssä ja terveydenhuoltolain 69 §:ssä ja sosiaalihuollon erityisistä velvoitteista säädetään 15 a §:ssä.
 - Kun lapselle järjestetään 49 a §:ssä tai 60 a §:ssä (*erityisen huolenpidon jakso*) tarkoitettua laitoshoidoa, tulee **kunnan terveydenhuollon asianomaisten yksiköiden tai sen sairaanhoitopiirin osallistua hoidon ja huolenpidon antamiseen kyseisessä yksikössä** siten kuin terveydenhuoltolain 69 §:ssä säädetään.

Terveydenhuollon erityisistä velvollisuuksista 15 §

Ehdotettu muutos

- ”Jos terveydenhuollossa arvioidaan, ettei lapsi ole autettavissa terveydenhuollon keinoin, on terveydenhuollon ammattihenkilön perusteltava arvionsa kirjallisesti sosiaalityöntekijän pyynnöstä salassapitovelvollisuuden estämättä.”

Sosiaalihuollon erityiset velvollisuudet

15 a §

- Sen lisäksi mitä sosiaalihuoltolain 41 §:ssä säädetään monialaisesta yhteistyöstä, **aikuissosiaalityön, vammaispalvelujen, mielenterveys- ja päihdepalvelujen sekä muiden sosiaalipalvelujen on annettava asiantuntija-apua lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun toteuttaessa.** Tarpeelliseksi arvioidut lapsen ja perheen tarvitsemat sosiaalipalvelut on järjestettävä viivytyksettä.

Selkeytetään erityisen huolenpidon jakson hoidollista ja kuntouttavaa sisältöä

Siirretään rajoitustoimenpiteistä sijaishuoltoa koskevaan lukuun

- Erityisen huolenpidon jakso voitaisiin tehdä kerralla **90 vuorokaudeksi** ja sitä voitaisiin jatkaa erityisistä syistä **90 vuorokautta**.
- Erityisen huolenpidon jakson järjestäminen keskitetään valtion lastensuojeluyksiköihin, yksityisiin koulukoteihin sekä kunnan ja maakunnan omistamiin lastensuojelulaitoksiin
- Henkilöstömitoitus vähintään 3 hoito- ja kasvatustehtävissä olevaa lasta kohden.
- EHO-jakso olisi lopetettava välittömästi, jos se osoittautuu tehottomaksi sille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi tai kun sen tarvetta ei enää ole.

Julkisen vallan ja merkittävän julkisen vallan käyttö lastensuojelussa

Perustuslaki

- Perustuslain 124 §:n mukaan julkinen hallintotehtävä voidaan antaa muulle kuin viranomaiselle vain lailla tai lain nojalla ja vain, jos se on tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi eikä vaaranna perusoikeuksia, oikeusturvaa tai hyvän hallinnon vaatimuksia. Merkittävää julkisen vallan käyttöä ei ole mahdollista antaa muille kuin viranomaisille.
- Oikeuskirjallisuudessa on katsottu, että merkittävää julkisen vallan käyttöä on **itsenäiseen harkintaan perustuva voimakeinojen käyttö tai muu merkittävä puuttuminen yksilön perusoikeuksiin**. Perustuslakivaliokunta on todennut lausunnoissaan, että esimerkiksi itsenäiseen harkintaan perustuva oikeus puuttua merkittävällä tavalla yksilön perusoikeuksiin on merkittävää julkisen vallan käyttöä.

Rajoitustoimivallan muutoksia- kiireelliset ja välttämättömät rajoitukset

Lastensuojelulaitoksissa voitaisiin jatkossa tehdä päätös vain kiireellisestä ja välittämästä yhteydenpidon rajoituksesta, joka voi kestää enintään 7 vuorokautta.

Liikkumisvapauden rajoituksen voisi jatkossa tehdä laitoksen

johtaja tai hänen määräämänsä laitoksen hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluva

henkilö vain kiireellisessä tapauksessa enintään 7 vuorokaudeksi.

Liikkumisvapauden rajoituksen voi tehdä vain lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä (30 vrk)

Jatkopäätös voidaan esityksen mukaan tehdä erityisistä syistä enintään 60 vuorokaudeksi, jos se on päihdekuntoutuksen varmistamiseksi tai lapsen hengen, terveyden tai turvallisuuden kannalta välttämätöntä.

71 § Erityiset rajoitukset päihdekuntoutuksen aikana

Uusi rajoitustoimenpide –kehon ulkoinen tarkastaminen- tulee sitoa tarkkarajaisesti vain päihdekatkaisuun ja -kuntoutukseen ja päihdeyksiköihin.

- Voitaisiin rajoittaa yhteydenpitoa henkilöihin, joiden henkilöllisyyttä ei kyetä yksilöimään, kun se on välttämätöntä lapsen päihdehoidon ja -kuntoutuksen varmistamiseksi.
- Lisäksi lapsen hallussa olevat yhteydenpitoon käytettävät laitteet ja välineet voitaisiin ottaa yksikön haltuun tai rajoittaa niiden käyttöä, jos se on lapsen päihdeettömyyden turvaamiseksi välttämätöntä.
- Erityisten rajoitustoimenpiteiden edellytyksenä on, että **rajoittaminen on välttämätöntä lapsen oman tai muiden laitoksessa olevien lasten itseään vakavasti vahingoittavan päihteiden käyttämisen katkaisemisen ja päihdehoidon ja -kuntoutuksen järjestämiseksi sekä lapsen tai muiden laitokseen sijoitettujen lasten hengen, terveyden tai turvallisuuden varmistamiseksi.**

Erityiset rajoitukset erityisen huolenpidon jakson aikana

Voitaisiin soveltaa, jos se on välttämätöntä lapsen itseään vakavasti vahingoittavan käyttäytymisen katkaisemiseksi ja lapsen hengen, terveyden ja kehityksen suojelemiseksi.

- Liikkumista voidaan rajoittaa erityisen huolenpidon jakson ajaksi, enintään 90 vuorokautta kerrallaan, jos se on lapsen hengen, terveyden tai turvallisuuden kannalta välttämätöntä.
- Päätöstä liikkumisvapauden rajoituksesta voidaan jatkaa enintään 90 vuorokautta, jos rajoittaminen on lapsen hengen, terveyden tai turvallisuuden kannalta edelleen välttämätöntä.
- Sen lisäksi mitä 65 §:n 2 momentissa säädetään, voidaan erityisen huolenpidon jakson ajaksi ottaa laitoksen haltuun lapsen hallussa olevat yhteydenpitoon käytettävät laitteet ja välineet tai rajoittaa niiden käyttöä, jos se on lapsen itseään vakavasti vahingoittavan käyttäytymisen katkaisemiseksi välttämätöntä.

Muita muutoksia rajoitustoimenpiteisiin

Henkilötarkastus ja eristäminen

- Henkilöntarkastusta esitetään täsmennettävän niin, että lapsi ja hänen mukanaan olevat tavarat voidaan tarkastaa **metallinilmaisinta tai muuta sellaista teknistä laitetta käyttäen sen selvittämiseksi, ettei hänellä ole mukanaan vaarallisia esineitä ja ainetta.**
Tarkastuksen tulee perustua perusteltuun syyhyn epäillä lapselta löytyvän kyseisiä vaarallisia esineitä.
- Esiityksen mukaan eristäminen on mahdollista toteuttaa vain kiireellisessä tapauksessa sen lisäksi, että se on lapsen tai muiden hengen, terveyden tai turvallisuuden kannalta välttämätöntä. **Eristäminen voi kestää vain välttämättömän ajan, kuitenkin yhtäjaksoisesti enintään neljä tuntia.**

Kiitos.

Aila Puustinen-Korhonen

aila.puustinen-korhonen@kuntaliitto.fi

[@KorhonenAila](#)

www.kuntaliitto.fi

**Lastensuojelun valvonta -
vieraana lähetyksessä Tapio
Räty, esittelijäneuvos,
eduskunnan
oikeusasiamiehen kanslia**

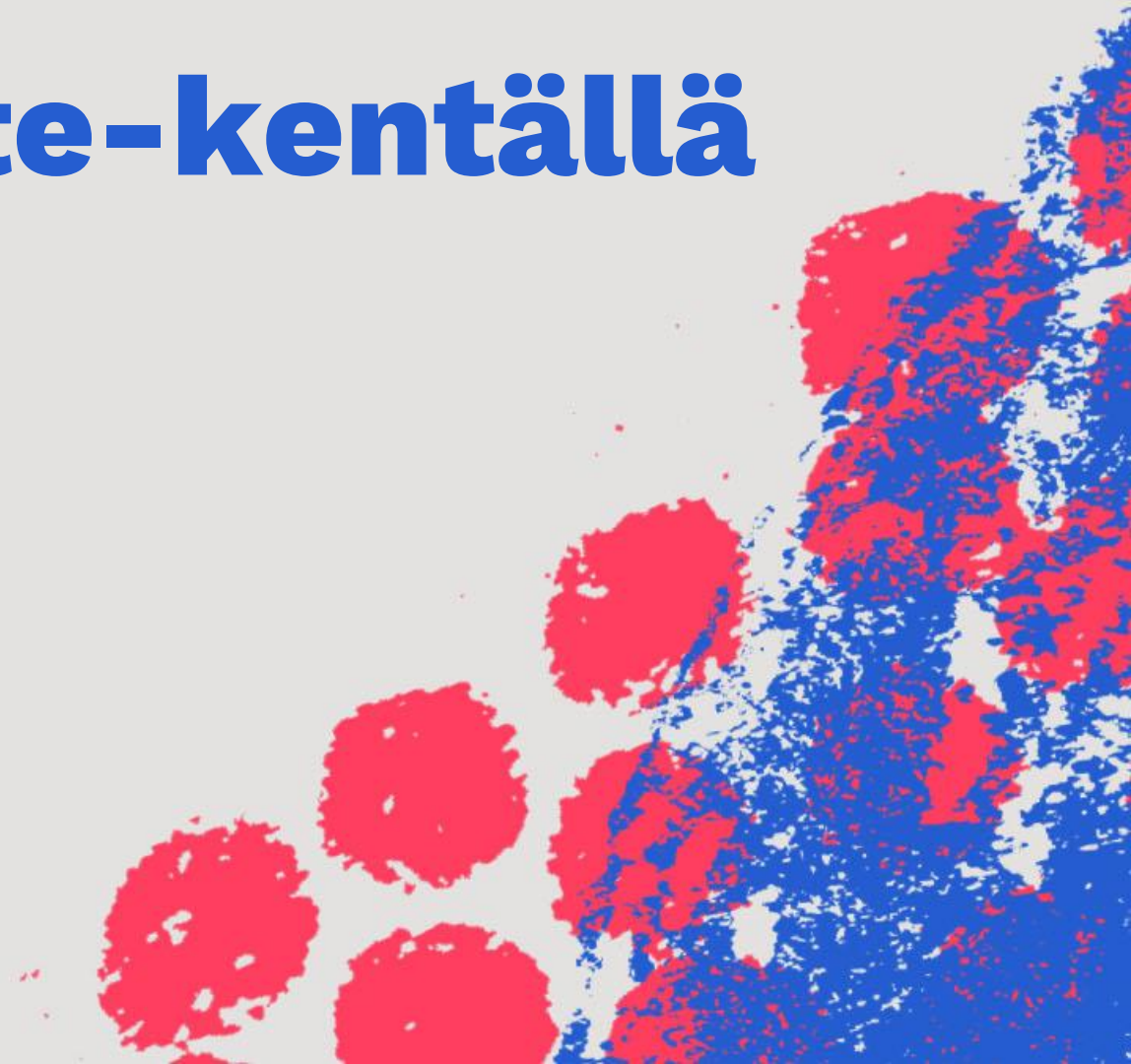
Lastensuojelutunti

Lastensuojelutunti

- Kuntaliiton uusi palvelu
- Kuukausittain toistuva vuorovaikutteinen live-lähetys
- Ensimmäinen lähetys on 29.10 klo 13-14
- Lähetysten teemana on jälkihuolto
- Kysymyksiä ja ehdotuksia esim. tulevaista aiheista voi lähettää osoitteeseen soster@kuntaliitto.fi , viestiin otsikko LASTENSUOJELUTUNTI
- <https://www.kuntaliitto.fi/sosiaali-ja-terveysasiat/lastensuojelutunti>

Ajankohtaista sote-kentällä

Suurten kaupunkien terveydenhuollon kustannusvertailut- julkaisu

Tiedot muuttuneet 28.8.2020 Turun kaupungin erikoissairaanhoidon kustannusten osalta

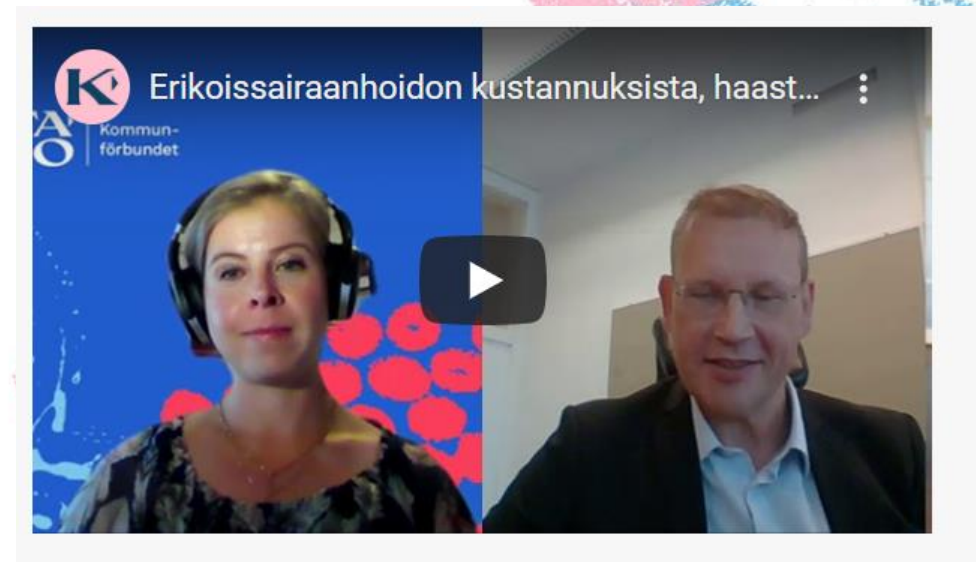
2. Painos päivitetty 24.9.2020

	Ikäryhmä (vuotiaat)							Yhteensä	€
	0-6	7-14	15-49	50-64	65-74	75-84	85+		
Perusterveydenhuolto	412	429	282	426	1 515	4 979	18 129	1 278	246 619 876
Avohoito	412	429	280	360	827	1 857	5 134	614	118 497 414
Avoterveydenhuolto	385	241	205	196	431	600	615	280	53 935 340
Suun terveydenhuolto	27	186	73	109	128	115	85	93	18 010 408
Kotihoito	0	1	2	55	268	1 142	4 433	241	46 551 666
Ympäri vuorokautinen hoito	0	0	2	66	687	3 122	12 996	664	128 122 462
Peruster. huollon laitoshoido	0	0	2	49	295	1 132	3 905	228	43 944 368
SHL:n mukainen laitoshoido	0	0	0	0	15	151	1 365	51	9 764 035
Tehostettu palveluasuminen	0	0	0	16	378	1 839	7 726	386	74 414 059
Erikoissairaanhoido	881	726	1 011	1 636	2 437	3 161	3 788	1 469	283 421 161
Avohoito	451	551	658	997	1 394	1 650	1 609	870	167 815 124
Somaattinen	428	402	445	806	1 242	1 566	1 576	696	134 396 486
Psykiatrinen	24	150	213	191	152	85	33	173	33 418 638
Laitoshoido	430	175	353	638	1 043	1 511	2 180	599	115 606 037
Somaattinen	428	115	205	558	967	1 472	2 163	496	95 669 605
Psykiatrinen	2	60	148	81	76	39	16	103	19 936 432
Yhteensä	1 293	1 155	1 293	2 062	3 951	8 140	21 918	2 747	530 041 037
Väkiluku 31.12.2019	11 702	12 775	96 449	31 995	22 176	12 317	5 548	192 962	

- Päivitetty painos Kuntaliiton Sosiaali ja terveys- yksikön [Tilastot ja erillisselvitykset](#)- osiosta
- Lähetetty sähköisesti vertailussa mukana oleville kaupungeille

Kustannusvertailujen esitysmateriaali Kuntamarkkinoilla 2020

Kuntamarkkinamateriaali

Tietopaketti kuntien opetustoimelle ja lastensuojelulle on julkistettu: Kuinka voimme vahvistaa sijaishuollossa asuvan lapsen sivistyksellisiä oikeuksia?

- Tietopaketti sisältää keskeisen lainsäädännön lastensuojelun, perusopetuksen ja tietojensiirron osalta.
- Siinä kuvataan, miten lapsen koulunkäynnin sujuminen sijoituksen aikana varmistetaan lastensuojelun ja koulun yhteistyöllä.
- Tietopaketti on tarkoitettu koulun, lastensuojelun ja sijoituspaikan yhteistyön tueksi ja lapsen ja perheen kanssa työskentelyn tueksi.
- Tietopaketti löytyy [täältä](#).

Tietopaketin ovat laatineet erityisasiantuntijat Mari Sjöström ja Aila Puustinen-Korhonen, Suomen Kuntaliitto

Webinaari 6.10.2020 klo 9-11

Sote-kuntayhtymien omistajaohjauksen kehittäminen

Webinaarissa esitellään Kuntaliiton toteuttamaa selvitystä ja keskustellaan siinä esiinnousseista havainnoista ja kehittämisehdotuksista

kuntaliitto.fi/sotetulevaisuuspaiva

Merkkaa tästä tulevat sote-koulutukset kalenteriisi!

Valvonta ja vastuu sosiaali- ja terveydenhuollossa, webinaari

- 22.10.

Salassapito ja tiedonvaihto terveydenhuollossa, webinaari

- 11.11.

Terveydenhuollon asiakasmaksut, webinaari

- 12.11.

Sosiaalihuollon asiakasmaksut, webinaari

- 26.11.

Sosiaaliohjaajat 2020, Helsinki + striimaus

- 2.12.2020 - 3.12.2020

Lastenvalvojien koulutuspäivät, Helsinki + striimaus

- 9.12.2020 - 10.12.2020

ILMOITTAUTUMINEN:
www.fcg.fi/koulutus

Ajankohtaiset tapahtumat

- Sosiaali- ja terveydenhuollon atk-päivät 2020: 15.10 (Webinaari)
<https://tapahtumat.fcg.fi/atkpaivat>
- Sairaalapäivät 2020: 29.-30.10.2020 (Webinaari)
<https://tapahtumat.fcg.fi/sairaalapaivat2020>
- Sosiaali- ja terveydenhuollon tietosuojaseminaari - SohviTellu 2020: 24.11. (Webinaari)
<https://tapahtumat.fcg.fi/sohvitellu>

The background features a vibrant, abstract design. On the left, there are thick, textured brushstrokes in shades of pink and light blue. The right side of the image is a solid, deep blue, which is sparsely decorated with numerous small, solid black dots of varying sizes. The overall composition is modern and artistic.

KUNTA LIITTO